

МКОУ «СОШ №10 им. А.И.Исмаилова»

План-конспект открытого урока
по кумыкскому языку в 5 классе.

Тема:

Магьаммат Атабаев
"Элтабар"

Подготовила и провела
учитель (кумыкского)
языка и литературы:
Саидова З.С.

г. Хасавюрт

Тема : Магъаммат Атабаев «Ёлтабар».

Мурады : 1.Яшланы шаирни яшаву ва яратывчулугъу булан таныш этме.

2.Чебер тилин оьсдюремек.

3.Атагъа-анагъа бакъгъан сюювюн артдырмакъ.Уллулагъа абур, сый, гьюрмет этме уйретме.

Къураллар : Шаирни суратлары , видеосъёмкалары, китаплары.

Дарсны планы :

1. Дарсгъа гиришив.
2. Уйге ишни тергев.
3. Уйге ишни беклешдирив.
4. Янгы дарсны англатыв :
А)гиришив лакъыр
Б)шаирни видеосъемкасы
В)елтабар деген ёмакъны охув
- 5.Беклешдирив.
- 6.Аслу маънасын чечив.
- 7.Дарсны жамы.
- 8.Уйге иш.
- 9.Къыйматлав.

Дарсны Гетиши:

1. Дарсгъа гиришив.

- Салам яшлар!

Бугюнго бизин дарсыбыз, аирча башгъа дарс. Бизде къонакълар бар. Яшы язивчуну яшаву ва яратывчулугъу булан таныш болажакъбыз, ону бугюнго яшавун гережекбиз.

2. Уйге ишни тергев:

Ким айтар, гетген дарсны къайсы язивчу булан таныш болгъандыкъ?

Ону къйсы асарын охудукъ? (Ибрагим Керимов «Игит тувгъан гюн»).

Язивчу яшавуну гъакъында хабарлайыкъ. (Доскада бир яш язивчуну яшаву ва яратывчулугъуну гъакъында айта).

« Игит тувгъан гюн » - деген хабарны сорав.

3. Уйге ишни беклешдирип .

Соравлагъа жаваплар.

- Летчик яш ким болгъан?

- Ону келпети нечик суратлана?

- Озюне къыйын болгъанда , « Мессершмитлер» булан нечик ябушув эте?

- Дав тапшурувун кютюп гемен Юсупну, генерал Катков нечик къаршылай?

- Ону елдашлары тувгъан гюнюн нечик биле?

- Генерал Катков Юсупгъа нечик абурлу ат бере?

- Неге И. Керимов хабаргъа « Игит тувгъан гюн деп ат берген?

4. Янги дарсны англатыв .

а)гиришив лакъыр

Магъаммат Атабаев яшаву ва яратывчулугъуну гъакъында хабарлав.

Ол 1938 иылда Яхсайда тувгъан. Орта школаны охуп битдирип, М. Горькийни атындагы Адабият институтну битдирген. Шондан алда педучилищени эки йыллыкъ спец курсларын битдирип муалим болуп ишлеп тургъан.

б) (Ол озюню яшавуну гъакъында айтагъан видеосъемкагъа къарав).

в) «Елтабар» деген емакъны охув.

Ону гъкъында хабарлав. Шо емакъ уллу китап болуп 1978 иылда китап хазнадан чыкъгъан.

- Бир юртда анасыда уланына да яшайгъан болгъан. Яшны анасы авруп ону аврувуна исаиран къушну сюгу кемек этежек деп, уланы Елтабар шо къушну сютюн излей чыгъа.

Ону елунда кеп къыйынлыкълар елугъа. Елтабарны келпетин М.Атабаев шулай суратлай:

- Бойгъа гиччи яш буса да къатарбаш яш болгъан. Гъавчулукъ ишни юретеген болгъан.

Гъавдан бирде бош къайтмай.

- Гъавдан къайры да, хабаргъа бек уста яш. Халкъ арада эшитген, герген йырланы, сарынланы жыйып юрюй. Шо халкъ арада эшитген , герген затлар. Елтабарны кеп къыйынлыкълардан къутгъара.

(М. Атабаевни ойлары ва шо емакъны язагъандагы ойларыны гъакъында видеосъемкагъа къарав).

5. Беклешдирип.

Елтабарны келпетин суратлав.

- Атасы – анасы учун исанын аямай кеп къыйынлыкъланы оьтюп анасыны аврувуна жаиран къушну сютюн табып геле . Ата – анагъа яшланы тергевюн, сюювю нечик болма герек?

Къумукъланы айтаву бар

«Ана айтагъанны этмеген Мурадына этмеген».

Аитувну маънасын чечив. Атабаевни яшлагъа тувра сезлери. Анна тилге , атагъа –анагъа, уллулагъа бакъгъан якъда тарбиялав сезлери . (видеосъемка).

6. Дарсны жамы.

- Яшлар, бугюн биз сизин булан къайсы язывчуну гъакъында хабарлав этдик ? Ол ким болгъан ?
- Елтабар деген яшны келпети нечик суратлана ?
- Девлерден ол нечик къутгъарыла ?

7. Къыйматлав.

Бугюн дарсда арив ишлегенлени къыйматлайман, журналгъа саламан.

8. Уйге иш.

«Елтабар» деген ёмакъны охума ва хабарын айтма.
Тептерлеригизде ёмакъдан гесегин сурат этип гелме.
Кёп савболугъуз !
Яхшы ёлгъа барыгъыз.